

Publisher:
Pål Korneliussen

Redaktør:
Øystein Hage

Desksjef: Ann Eileen Ditlevsen Nygård
Redaktør: Nils Torsvik

fiskeribladetfiskaren.no fbfi.no

Fiskeribladet Fiskaren arbeider etter Vær varsomplakatens regler for god presseskikk. Mener noen seg rammet av urettmessig omtale, oppfordres disse til å ta kontakt med redaksjonen. Pressens faglige utvalg behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål. Adressen til PFU er: Prinsens gate 2, pb. 48, Sentrum, 0101 Oslo. Tlf: 22415680, faks: 22411980.

Fiskeribladet Fiskaren

En uavhengig avis for Kyst-Norge

Er på rett vei

Regjeringen ønsker drastiske endringer for sjømatnæringen for å få økt lønnsomhet for industrien. Målet må være å sikre gode rammevilkår for hvitfiskindustrien som igjen bidrar til helårige og lønnsomme arbeidsplasser. Det er derfor helt på sin plass å endre dagens lover, men vi mener imidlertid småsamfunnene må få muligheten til å få mer igjen enn bare penger når pliktene forsvinner. Det bør fortsatt være et mål at fisken bidrar til lønnsomme arbeidsplasser på land, og ikke bare til økonomisk styrking av trålflåten.

Ikke overraskende foreslår fiskeriminister Elisabeth Aspaker å fjerne bearbeidings- og aktivtetsplikten, samt regionalisere leveringplikten. Hun vil gjøre de tre nordligste fylkene om til tre regioner, samt sette ned en kommisjon for å vurdere hvordan aktivtetsplikten kan avsluttes. I realiteten virker det som hun vil betale ut kommunene, og la trålerne få beholde fisken. Bearbeidingsplikten skroter hun en gang for alle.

Etter vår mening har disse lovene, slik de fungerer i dag, overlevd seg selv. Dette har også et samlet Tveteråsutvalg konkludert. Utfra et

Fisken må uansett sikre Norge økte inntekter

bedriftsøkonomisk perspektiv er en regionalisering fornuftig, fordi tiden da hver en bygd skulle ha en industribedrift nok dessverre er forbi. Men dersom regionaliseringen

først skal innføres må det sikres at fisken faktisk brukes til det som er meningen, nemlig å skape lønnsomme arbeidsplasser på land. Da nytter det ikke med en sovende ordning der fisken i realiteten forsvinner ubearbeid ut, slik den gjør i dag. Da stikker den største flåten av med gevinsten, og regjeringen oppnår ikke det de ønsker. Da vil aldri fisken kunne skape økt verdi for Norge som nasjon. Det bør også fiskeriminister Aspaker innse.

Det er også viktig at aktivtetsplikten blir løst på en god måte, slik at samfunnene kommer styrket ut av en endring. Vi håper nye regler kan skape grobunn for andre lokale bedrifter, kanskje i samarbeid med kystflåten, slik tilfellet er i Bø i Vesterålen etter at kommunen kjøpte Nergård fri fra aktivtetsplikten. Der har frikjøpet ført til en oppblomstring av annen lokal fiskerivirksomhet, noe finnmarkskommunene bør se til før de bombastisk sier nei til hver endring av aktivtetsplikten. En endring må føre til en styrking av lokalmiljøet, enten via tilgang på råstoff eller som tilskudd som sikrer fremveksten av ny og alternativ industri.

Regjeringen foreslår også å endre minsteprisordningen ved å fjerne vetoretten til fiskerne i fiskesalgslagsloven. Dette er symbolpolitikk fra regjeringen, og forslaget er i realiteten dødt allerede før det er foreslått. Vi er derfor svært overrasket over at Aspaker med åpne øyne går inn i denne tapte saken.

Mange veier til Rom

Bare forholdene legges til rette for det kan norsk fiskerinæring gi Europa fersk fisk året rundt.

GJESTEN

AUDUN IVERSEN

Audun Iversen er forsker ved Nofima, Tromsø.

Mange har sett fram til stortingsmeldingen «En konkurransekraftig sjømatindustri». I det siste har vi også sett gode innlegg som synliggjør behovet for endringer. Når Svein Ove Haugland fra Råfisklaget forkynner sesongfiskerienes velsignelser, får han raskt svar fra Sverre Johansen i Sjømat Norge som viser sesongtopenes forballer. Begge har gode poenger, basert på oppfatninger formet av ulike ståsteder. Og det illustrerer også et viktig poeng: Politikk for sjømatnæringen må være generell nok til at det er rom for å utnytte flere av sjømatnæringens konkurransefortrinn.

Det er et tydelig fortrinn at torsken kommer inn til kysten av seg selv, attpåtil når den er på sitt beste. Det er et fortrinn som må utnyttes. Skrefisken er grunnlaget for både tørrfiske, mye av klippfisken og den ferske Skreien som markedsføres under nettopp det navnet. Sesongtoppene gir lave fangstkostnader, og i mange markeder er det stor etterspørsel etter fisk som er konservert med tørking og salting. Både opprinnelsen og modningen gir grunnlag for å bygge sterke merkevarer rundt norsk fisk. Dette er en

Gjesteskrivere:

KRISS Rokkan Iversen

AUDUN Iversen

RAGNAR Tveterås

ULF Winther

ØYSTEIN Sandøy

HALFDAN Mellbye

“ Folk i Europa vil ha fersk fisk hele året. Og det har norsk fiskerinæring mulighet til å gi Europa...

viktig del av fortellingen om «verdens fremste sjømatnasjon». Men denne fortellingen rommer ikke hele næringen, og den passer ikke alle typer forbrukere.

Folk i hele Europa vil nemlig ha fisk resten av året også. Fersk fisk, til og med. Og det har norsk fiskerinæring mulighet til å gi Europa, hvis forholdene legges til rette for det. I dag er det slik at bedrifter som vil gi forbrukerne fersk fisk hele året må tilpasse seg to ganske ulike virkeligheter. På den ene siden har de supermarkedslogikken, hvor det forventes et bredt spekter av produkter, av høy og jevn kvalitet, hele året. For å få til dette i Norge kreves en industriell tankegang, med store investeringer i automatisering og effektivisering. På den andre siden

står fiskere som vil fiske når fisken er lettest tilgjengelig. Det er kostnadseffektivt, men det gir oss store sesongtopper. Disse to verdenene er ikke lett å forene. Og med den lønnsomheten som filetinindustrien har haft, er det kanskje fristende å at vi burde la være å kjempe mot sesongvingningene. Dilemmaet øst behov for jevn tilførsel, ofte også er de bedriftene som har flest ansatte, som har store ringvirkninger og stor betydning for bosetting. Behovet for jevn tilførsel handler ikke om hele næringen, men det er viktig for mange samfunn hvor industrien skaper arbeidsplasser i dag.

I meldingen legger departementet vekt på flere tiltak som kan sikre jevnere råstofftilgang, som ferskfiskordning, kvotefleksibilitet, levendelagring og endring av kvoteåret. Men det som kanskje har et like stort potensiale for å gjøre noe med råstofftilgangen, er omsetningsformer som knytter flåte og industri tettere sammen.

Departementet vil fore slå lovendringer som «gir verdikjedens økt frihet til valg av omsetningsformer mellom kjøper og selger». Det burde åpne for at industrien kan bruke kontrakter og faste avtaler for å påvirke fiskernes fangststøtte og sikre både nok råstoff og riktig kvalitet. Og det gir større muligheter for å følge andre strategier enn de sesongbaserte. Og her ligger en viktig erkjennelse: norsk fiskeindustri skal ikke ha én strategi. Det bør være slutt på de tider hvor myndighetene definerer en nærings strategi, og det går også departementet langt i å erkjenne.

Spørsmålet er hvordan man utnytter både den gode tilgjengeligheten i sesongene og den ferske råvaren til å skape konkurransefortrinn. Det er mange veier til Rom, og mange veier til romernes mage...